

İSLÂM'IN HERKESE ULAŞMASI*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi- ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân! Feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve selem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n- nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لِيُبْعَثَنَّ مِنْ مَدِينَةِ بِالشَّامِ يُقَالُ لَهَا حِمصُ سَبْعُونَ
أَلْفًا بِلا حِسَابٍ عَلَيْهِمْ مَا بَيْنَ الزَّيْتُونِ وَالْحَائِطِ
وَالْبُرْتِ الْأَحْمَرِ

(Leyeb'asenne min medînetin bi'ş-şâmi, yükâlü lehâ: Hımsu, seb'üne elfen yevme'l-kıyâmeti, lâ hisâbe aleyhim. ve lâ azâbe; meb'asühüm fîmâ beyne'z-zeytûni ve'l-hâiti fi'l-bersi'l-ahmeri minhâ)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

---

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Çok aziz ve muhterem müslüman kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerine olsun. Efendimiz Muhammed-i Mustafâ Hazretlerinin mübarek hadîs-i şeriflerinden bir miktarını *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabından okumaya devam edeceğiz.

Hadis-i şeriflerin izahına geçmeden önce, evvelen ve hâssaten Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri'nin ruhu için, sonra sair enbiyâ ve mürselînin, bütün evliyâullahın ve hâssaten sâdât u meşâyihimizin, Peygamber Efendimiz'den günümüze kadar güzerân etmiş olan din büyüklerimizin; Okuduğumuz eserin müellifi Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Efendi Hazretleri'nin, onun hocalarının ve talebelerinin; ve bu kitabın içindeki okuduğumuz hadis-i şeriflerin bize kadar gelmesinde emeği geçmiş olan ulemânın ve râvîlerin ayrı ayrı ruhları için;

Uzaktan yakından Peygamber SAS Efendimiz'e muhabbetinden ve ilme olan rağbetinden dolayı şu meclise teşrif etmiş olan siz kardeşlerimizin ahirete irtihal eylemiş cümleyakınlarının, ana baba ve akrabalarının ruhları için, bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup ruhlarına hediye eyleyelim, ondan sonra izaha geçelim!

.....

a. Humus'tan Sâlihlerin Ba'solunacağı

Mukaddimedede metnini okumuş olduğum hadîs-i şerifte Peygamber Efendimiz; “Şam mıntıkasında bir yer ahâlisinin âhirette makbul kimseler olarak ba's olunacaklarını” bildiriyor.

Şöyle buyuruyor:

لِيُبْعَثَنَّ مِنْ مَدِينَةِ بِالشَّامِ يُقَالُ لَهَا حِمصُ سَبْعُونَ
أَلْفًا بِلا حِسَابٍ عَلَيْهِمْ مَا بَيْنَ الزَّيْتُونِ وَالْحَائِطِ
وَالْبُرْتِ الْأَحْمَرِ

(*Leyeb'asenne*) “Muhakkak ki ba's olunurlar. (*Min medînetin bi'ş-şâmi*) Şam eyaletindeki bir şehirden ki, (*yukàlü lehâ hıms*) Humus adı verilen bir şehirden. (*Seb'îne elfen*) Yetmiş bin kişi...”

Her halde bu yeb'asenne'den sonra metinde bir “Allah” sözü olacak. O zaman:

(*Leyeb'asenna'llâhu min medînetin bi'ş-şâmi yukàlü lehâ hıms, seb'îne elfen yevme'l-kıyâmeti*) “Kıyamet gününde yetmiş bin kişi bu Şam eyaletindeki, bir şehir ki ona Humus adı verilir, Allah tarafından ba's olunurlar.

(*Lâ hisâbe aleyhim, ve lâ azâbe*) Onların hiçbir hesabının görülmesine lüzum kalmaz ve onlara hiç azap edilmez.” Hesapsız, azapsız doğrudan doğruya ba's olunurlar ve cennetlik olurlar.

Allah'ın makbul kullarıdır.

(*Meb'asühüm fîmâ beyne'z-zeytûni ve'l-hâit*) “Onların ba's olunma yerleri Zeytun ve Hâit denilen, (*fi'l-bersi'l-ahmeri minhâ*) Bers-i ahmer denilen yerden, o mıntıkadan, Zeytun ve Hâit isimli iki mıntıka arasından ba's olunurlar.”

Humus'taki bu şahısların kim oldukları hakkında hadîs-i şerifte izahat yok. Yalnız şerhte bir ifade var, İbnü'l-Esîr diyor ki:

(*Erâda bihâ arzan karîbetin min hıms*) “Hadîs-i şerifte şu kelimelerle tarif edilen yer, Humus şehrine yakın bir araziye tarif ediyor. (*Kutile fîhâ cemâatin mine’ş-şühedâi’s-sâlihîn*) Burada salih kimselerden bir grup öldürülmüştü. İşte onları beyan etmek için Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerifi irad buyurmuştur.” diyor.

Tabii ne zaman olduğu hakkında bir izahat yok. Bu Humus civarında yetmiş bin kişi ne zaman öldürüldü de, onlar ne zaman böyle hiç hesap azap görmeden kaldırılacaklar, bir izah yok.

Benim hatırıma geliyor ki geçtiğimiz zamanlarda Suriye’de birtakım hadiseler oldu; Hama’da, Humus’ta çok çarpışmalar olmuş. Camiler yıkılmış, binlerce insan öldürülmüş. Acaba onlar mıdır, yoksa daha başka bir grup mudur, bilmiyoruz.

Fakat insan; dini, inancı, imanını dolayısıyla ve mazlum olarak, haksız yere bir zalim zümre tarafından Allah yolunda şehid edildiği zaman; o zaman bu hadîs-i şeriften o kaideyi çıkarabiliriz ki âhirette Allah-u Teâlâ Hazretleri onları hesap ve azap görmeden ba’s edecek.

Bu dünya hayatı da nasıl olsa gelip geçiyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri bize dünyada da âhirette de bir hoş yaşam nasib eylesin, güzel hayat nasib eylesin... Rızasına uygun ömür sürme yi nasip etsin,,. Belâlardan, musibetlerden, düşman şerrinden beldelerimizi ve bütün müslüman beldelerini hıfz u himâye eylesin...

Bizim şerefimizi düşmanların ayakları altında payımal etmesin. İslâm’ın izzeti ile yaşayıp alını açık, başı dik, vakur, faziletli insanlar olarak

yaşamayı nasip etsin. İman-ı kâmil ile ölmeyi nasip etsin.

Düşman bir memleketi çiğnedi mi, insanın hürriyeti elden gitti mi, çok zor olur. Allah öyle ağır imtihanlarla bizi imtihanlara mâruz bırakmasın. Çarpışsın; sen ölürsün, arkada kalanlar, ölemeyenler, ölümden korkanlar, geride kalan çoluk çocuk, ihtiyarlar, onlar da o düşmanın insafsızlığına terk edilmiş olur, ne sıkıntılar çekerler. Allah bütün mazlumlara yardımcı olsun...

b. Hacerü'l-Esved'in Şahitlik Etmesi

Bu hadîs-i şerif de Hacerü'l-Esved ile ilgili. Geçtiğimiz haftalarda hatırlarsınız, Hacerü'l-Esved hakkında başka rivayetler de geldi. O münasebetle Hacerü'l-Esved'i anlattık ki, cennetten gelme mübarek bir taştır, esrar dolu, mahiyeti hakkında pek çok esrar vardır, öyle bir taştır.

Yekpâre bir taş halinde değildir, gümüştten kalın bir çerçeve içinde, kırmızımtırak, kavuniçi birleştirici bir maddenin içine on- on iki parça parçalanmış da o içine dondurulmuş, tespit edilmiştir, çimento içini tespit eder gibi küçük küçük parçalar halinde.

Çünkü bazı zalimler, cahiller Kâbe'ye hücum etmişlerdir, müslümanları kırıp geçirmişlerdir de, Hacerü'l-Esve d'i yerinden söküp ta Necid'e, dağlık yerlere kaçırmışlardır. Nelerden sonra onlardan alınmıştır. Bu dünyadan çok zalim insanlar gelmiş geçmiş. Neler, neler olmuş...

Bu Hacerü'l-Esved müstesna bir taştır. Bu taş hakkında bu hadîs-i şerif de onun müstesnalığını gösteren bir işaret oluyor¹

لَيَبْعَثَنَّ اللَّهُ الْحَجَرَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَهُ عَيْنَانِ يُبْصِرُ
بِهِمَا وَلِسَانٌ يَنْطِقُ بِهِ يَشْهَدُ عَلَى مَنْ اسْتَلَمَهُ بِحَقِّ
وَكَذَلِكَ رَوَاهُ جَمَاعَةٌ عَنْ حَمَّادٍ وَكَذَلِكَ رَوَاهُ
جَمَاعَةٌ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُثْمَانَ وَقَالَ بَعْضُهُمْ فِي
الْحَدِيثِ لِمَنْ اسْتَلَمَهُ بِحَقِّ

(حم. حب. طب. ق. عن ابن عباس)

(Leyeb'asenna'llàhu'l-hacere yevme'l-kıyâmeti, ve lehû aynâni yenzuru bihimâ, ve lisânü yantıku bihî yeşhedü li-meni'stelemehû bi-hak)

(Leyeb'asenna'llàhu'l-hacere yevme'l-kıyâmeti) “Allah-u Teâlâ Hazretleri kıyamet gününde bu Hacerü'l-Esved'i ba's edecek. *(Ve lehu aynâni yenzuru bihimâ)* Onun iki gözü olacak, bakacak bu Hacerü'l-Esved... *(Ve lisânü yantıku bihî)* Ve konuşan bir dili olacak.” Niye konuşacak? *(Yeşhedü li-meni'stelemehû bi-hak)* “Hacerü'l-Esved'e istilâm edenlere şahitlik edecek.”

¹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.291, no:2643; Taberânî, *Mu'cemü'l- Kebîr*, c.XII, s.63, no:12479; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V , s.75, no:9014; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.63, no:1839; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IX, s.26, no:3712; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.219, no:34748; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV III, s.224, no:19266.

Mâlum, tavafa başlamadan önce selam verip, el sürüp, işaret edip de, “*Bi’smi’llâhi allâhu ekber!*” demeye Hacerü’l-Esved’i istilâm etmek deniliyor.

“—Kendisine hak olarak, gerçek olarak, mü’min olarak istilam eden herkese şehadet edecek.”

“—Yâ Rabbi! Bu kulun geldi, bana elini sürdü veyahut bana uzaktan işaret etti. Bu kulun senin emrettiğin hac farzını yerine getirdi. Kâbe-i Müşerreffe’ye hürmet etti, onun etrafında tavaf etti, benim önümden geçti; ben şahidim, ben gördüm; işte şehadet ediyorum.” diye söyleyecek diyor Peygamber Efendimiz.

Bu hadîs-i şerif İbn Hibban’da, Ahmed ibn-i Hanbel’de, Taberânî’de, Beyhâkî’de İbn-i Abbas RA’dan rivayet olunmuştur. Tirmizî de buna benzer bir hadîs-i şerif rivayet etmiştir. Ve hasen bir hadîs-i şerif demiştir. Süyutî isimli hadis alimi de buna benzer ifadeler ile hadîs-i şerifin sıhhatini beyan etmiştir.

Yapar mı, olur mu? Olur.

Kur’ân-ı Kerîm’de hiç inkâr edemeyeceğimiz âyetlerde Allahu Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمُ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ

(النور: ٢٤)

(*Yevme teşhedü aleyhim elsinetühüm ve eydîhim ve ercülühüm bimâ kânû ya'melûn*) [O gün dilleri, elleri ve ayakları, yapmış olduklarından dolayı aleyhlerinde şahitlik edecektir.] (Nur, 24/24)

Daha başka ayet-i kerimelerde de geçiyor. Bu bizim dillerimiz, ellerimiz, ayaklarımız, şu ciltlerimiz, derilerimiz; insanoğullarının bu âzâları kıyamet gününde o insan hakkında şehadet edecek.

“—Yâ Rabbi! Evet, bu inkâr ediyor ama meyhaneye gitti, bunu içti. Evet, bu inkâr ediyor ama şu günahları işledi.” diyecek.

Onlar da diyecekler ki:

لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا

(فصلت: ٢١)

(*Lime şehidtüüm aleynâ*) “Ey uzuvlarımız! Ne diye bizim aleyhimize şehadet ediyorsunuz, ne diye söylüyorsunuz?” (Fussilet, 41/21) diyecekler.

Onlar diyecek ki:

قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ

(فصلت: ٢١)

(*Kâlû entakana'llâhü'llezî entaka külle şey'*) “Her şeyi konuşurmağa kâdir olan Allah, bizi konuştu. ” (Fussilet, 41/21) “Her şeyi konuş-turan Allah-u Teâlâ Hazretleri bize konuş dedi, konuşmamak mümkün mü? Bizi o konuştu. ”

“—E nasıl konuşur?”

“—Allah-u Teâlâ Hazretleri konuştu. ”
Konuşmayı bize Allah öğretti.

خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ

(الرممن: ٣-٤)

(*Haleka'l-insân. Allemehü'l-beyân*) “İnsanı yarattı ve konuşmayı da bize Allah öğretti.”
(Rahmân, 55/3-4)

Yoksa biz bu kafayla bir şey öğrenebilir miydik, bir şey yapabilir miydik? Bize bu kabiliyeti veren Allah, bu konuşmayı da öğreten Allah!

Rahman Sûresi'nin başında öyle beyan ediyor. Bu konuşma da Allah'ın bize bir lütfü. Bizi bu tarzda konuşturan Allah-u Teâlâ Hazretleri; başka varlıkları da hem bizim gibi konuşturur, hem başka türlü konuşturur. Taştan ses gelir, ağaçtan ses gelir. Dilerse getirir, her şeye kâdirdir.

Bu hadîs-i şeriften bizim anlayacağımız, çıkacak mâna şudur:

Bir insan hakiki bir niyetle mü'min-i kâmil olarak hacca gider de Hacerü'l-Esved'in önünden geçerse o Hacerü'l-Esved ona şahit olacak, lehine şehadet edecek. Eğer kötü bir insansa aleyhine şehadet edecek.

“—Geldi yâ Rabbi! Evet haccetti ama niyeti ticaret yapmaktı. Geldi ama şu şu şu maksatları vardı. ‘Her şeyi yaptım, bir de hacı desinler.’ diye geldi; yoksa senin rızan için gelmedi.

Veyahut mahallesinde çok sıkıştırmışlar; ‘Ya paran var pulun var, hacca gitsene, gitmiyorsun, ayıp oluyor.’ diye. “Dur şunların dillerinden kurtulayım.’ diye geldi.” neyse...

Allah’ın rızasından gayrı bir sebeple gelenin de aleyhindeşehadet edecek. Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi rızasına uygun, sâlih amel işleyen kullardan eylesin.

c. Ribatlarda Nöbet Beklemenin Fazîleti

Gelelim çok müjdeli, çok tatlı, mânalı bir hadîs-i şerife:²

لَيَبْعَثَنَّ اللهُ أَقْوَامًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَتَلَأَلُونَ وُجُوهَهُمْ
يَمْرُونَ بِالنَّاسِ كَهَيْئَةِ الرِّيحِ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
بِغَيْرِ حِسَابٍ قِيلَ وَ مَنْ هُمْ يَا رَسُولَ اللهِ قَالَ
أُولَئِكَ قَوْمٌ أَذْرَكَهُمُ الْمَوْتُ وَهُمْ فِي الرِّبَاطِ

(عق. عن أبي هريرة)

(Leyeb’asenna’llâhu akvâmenyevme’l-kıyâmeti yetele’leü vüçühühüm yemurrûne bi’n-nâsi kehey’eti’r-rîhi, yedhulûne’l- cennete bi-gayri hisâb. Fekîle: Ve men hüm yâ rasûla’llâh? Kàle: Ülâike kavmün edrekehümü’l-mevtü ve hüm fi’r-ribât)

² Ukaylî, Duafâ, c.I, s.51, no:39; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.IV , s.329, no:10746; Câmiü’l-Ehâdîs, c.XV III, s.224, no:19265.

Ebû Hüreyre RA'dan bir hadîs-i şerif. Peygamber Efendimiz bir kavmi methederek onları tarif eylemiş. Ben de onun gibi önce tarif edeceğim, "Bu kavim kimmiş?" diye sizi meraklandıracağım; çünkü Peygamber Efendimiz o usülle anlatmış.

(*Leyeb'asenna'llah*) "Allah-u Teâlâ Hazretleri ba's eder."

Ba's etmek ne demek? Demin okuduklarım üç hadîs-i şerifte de geçti. Kaldırmak demek, göndermek demek.

İnsanlar ölecekler ya. Hepimiz ölmeyecek miyiz? Öleceğiz. Mezara girmeyecek miyiz? Ya taşımız olacak ya olmayacak, ama hepimiz göçeceğiz, toprak olacağız. Şu hayat bitecek, burası fâni, hepimiz öleceğiz.

Ondan sonra, bitti mi? Hayır.

Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا

تُرْجَعُونَ

(المؤمنون: ١١٥)

(*E fehasibtüm ennemâ halaknâküm abesen ve enneküm ileynâ lâ türceùn*) "Siz, benim sizi boş yere yarattığımı mı sanıyorsunuz? Bana dönme-yeceğinizi mi sanıyorsunuz?" (Mü'minûn. 23/115)

"—Öyle şey olur mu?" demek istiyor; âyet-i kerîmede tehditli bir soru var.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bütün bu ölenleri bizim bilmedi ğimiz bir başka şekil ile tekrar diriltecek.

“–Diriltebilir mi?”

Yoktan yarattı ya; sen küçücük bir zerre iken koca bir adam oldun. Küçücük bir ağaç, küçücük bir çekirdekten koca bir ağaç çıktı. Haydi onun tohumu var.

O tohumlar yokken yarattı. Şu yerler, gökler yokken, yeri göğü birbirinden ayırdı; yeri yaptı, göğü yaptı, arzı yaptı, yıldızları yaptı, Güneş’i yaptı, Ay’ı yarattı, hepsini bir nizama koydu, hayatı başlattı, hayatı geliştirdi, insanları üretti, türetti, hayvanlarla şu yeryüzünü bezedi, ağaçlarla çiçeklerle donattı... Her şeyde büyük bir dikkatle yapılmış bir matematik, kat’îlik var. Her şeyde bir intizam var.

Dünya, Güneş’in etrafında dönüyor. Dünya kendisi bir başka âlemlerin içinde. Hepsi birden Samanyolu dedikleri, keheşan dedikleri bir yıldız kümesi içinde... Anafora tutulmuş gibi dönüp duruyorlar. Nereye doğru çekiliyorlar, bilmiyoruz.

Bütün bu Güneş ve Güneş’in içinde bulunduğu şeyler uzaktan, gökten resmi çekildiği zaman bakılıyor ki, anafor işareti gibi dönmüş. Belli ki bir şey onları ortasına doğru çekiyor. Bir yere doğru gidiyoruz; bakalım nereye doğru gidiyoruz?

Allah-u Teâlâ Hazretleri, Dünya’yı Güneş’in etrafında dönerken dik döndürmemiş; yirmi üç derece meyilli tutmuş. İyi ki meyilli tutmuş. Dik tutsa bir yer daima yaz olacak, bir yer daima kış olacak, hiç değişmeyecek, mevsimler olmayacak.

Soğuktan donanlar donacak, sıcaktan yananlar yanacak. Ama döner kebabçısı gibi. Güneş'in etrafında bir Güneş'e yaklaşıyor, bir uzaklaşıyor; Güneş'e bir o tarafını gösteriyor, bir öbür tarafını gösteriyor; bir Kuzey Yarım Küre'de yaz oluyor, bir Güney Yarım Küre'de yaz oluyor.

Bir tarafta kış oluyor, mikroplar ölüyor, öbür tarafta yaz oluyor. Ondan sonra kışın dağlarda, yükseklerde karlar birikiyor, baharda aşağılardan patlak veriyor, pınarlar olarak suları depo ediyor Allah. Yazın denizlerden buharlaştırıyor, dağların üstüne yükseltiyor. Bir eşsiz nizam!

Eğer bu yirmi üç derece meyil olmasaydı halimiz harap olurdu. Eğer dünyamız Güneş'e şimdiki yakınlığından birazcık daha yakın olsaydı -hesaplıyorlar- hiç çaresi yok, birazcık daha yakın olsaydı, bütün canlılar kavrulurdu. Biraz daha uzak olsaydı, herkes donardı. Tam ölçülü. Allah-u Teâlâ Hazretleri her şeyi hikmetle, her şeyi teraziyle yapmış.

İşte o Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi de yaratmış, bu dünyaya göndermiş. Ondan sonra da ba's edecek. Bizi kaldıracak; bizim bildiğimiz bilmediğimiz bir şekil ile tekrar diriltecek.

Her şeye aklın eriyor mu? Böbürlene böbürlene duruyorsun. Şu televizyonun şu resmi nasıl aldığını bile bilmezsin daha... Ama işte yapınca görüyorsun. Anlatsalar da anlamazdın. Bir yerden bir profesör gelseydi; "Bak şu usulle, şöyle şöyle yaparsan görüntü çıkar." deseydi, sen buradan televizyonu kendin yapabilir miydin? Şimdi her şey yapılmış, karşına geliyor da seyrediyorsun. Radyo öyle, daha başka şeyler öyle...

Hâsılı, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin her şeyini biz idrak edebilir miyiz? Biz cahilleriz. Bizim kulağımız seslerin bir kısmını duyuyor, büyük bir kısmını duymuyor. Çok az bir kısmını duyuyormuş. “Dalga boyu” diyorlar. Bizim kulağımız dalga boyu şu kadardan aşağıda olanları duymuyor. Patlatacak kadar çok ses çıksa bile kulağımız onu almıyor. Daha yukarıdakileri almıyor.

Gözümüz de öyle; her ışığı görmüyor. Her ışığı gözümüz görmüyor. Belli bir dalga boyundan belli bir dalga boyuna kadar olan aradaki ışıkları görüyor; yukarıdakini görmüyor, aşağıdakini görmüyor, başka aletlerle görüyorlar.

Bak mesela, geceleyin karanlıkta adam nişan alıyor, öbür taraftaki düşmanını vuruyor.

“—Nasıl vuruyor?”

Kırmızı ötesi ışınlarla çalışan dürbünü var, o karanlıkta öbür tarafı görüyor. Senin gözünün almadığı ışığı o aletle görüyor da, ona göre oradaki gölgeyi fark edip nişan alıp vuruyor. Öyle silahlar yapmış adamlar. Karanlıkta senin görmediğin yeri gören şeyler yapmışlar.

Âciziz; az bir ışık görüyoruz, az bir ses duyuyoruz. Hatta hayvanlardan bile bazı noktalarda aşağıyız. Yanımızdaki atımız duyuyor, kedimiz, köpeğimiz duyuyor, kuşlar duyuyor kaçıyorlar, acayip bir şey oluyor, gürültü patırtı oluyor, kaçıyorlar. Biz öyle gafil gafil dururken ya yanardağ patlıyor, ya zelzele oluyor, ya başka bir şey oluyor da neden sonra; “Demek kuşlar ondan kaçmış!” diyoruz. Her şeyi bilemeyiz.

İşte o Allah'ın tekrar diriltmesine, tekrar mezardan kaldırmasına inandık. (*Ve'l-ba'sü ba'de'l-mevti hakkun.*) “Ölümden sonra tekrar dirilmek haktır.” İşte ona ba's derler. Allah-u Teâlâ Hazretleri ba's edecek, insanları tekrar diriltecek.

Bu hadis-i şerifte, kimleri diriltecek diyor?

لَيَبْعَثَنَّ اللَّهُ أَقْوَامًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَتَلَأَلُونَ وَجُوهُهُمْ
يَمْرُونُ بِالنَّاسِ كَهَيْئَةِ الرِّيحِ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
بِغَيْرِ حِسَابٍ فَقِيلَ مَنْ هُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ أُولَئِكَ
قَوْمٌ أَذْرَكَهُمُ الْمَوْتُ وَهُمْ فِي الرِّبَاطِ

(*Leyeb'asenna'llahu akvâmen yevme'l-kiyâmeti*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri, bazı kavimleri kıyamet gününde ba's edecek, diriltecek, kaldıracak.”

(*Yetele'leü vücühühüm*) “Yüzleri nurdan pırıl pırıl parılıyor.” Öyle bir kavim ki yüzleri nurdan pırıl pırıl ışılıyor, yıldız gibi pırılıyor, ışık kaynağı gibi.

(*Yemürrûne bi'n-nâsi*) “İnsanların arasından geçip giderler. (*Kehey'eti'r-rîhi*) Rüzgâr esip geçer gibi insanların arasından geçip giderler.”

Geçip giderler de ne olur? (*Yedhulûne'l-cennete bi-gayri his âb*) İnsanlar bekleyedursun, hesaba uğramadan, kendilerine hesap sorulmadan dosdoğru cennete giderler.” İnsanların arasından rüzgâr gibi geçip giderler, hesapsız cennete girerler.

Bunlardan olmayı istemez miyiz? Hepimiz isteriz. Allah bizi böyle eylesin inşaallah...

(*Kîle*) “Denildi ki...” Diyenler kim? Peygamber Efendimiz’i dinleyenler.

Peygamber Efendimiz böyle bir kavmi anlatınca; “Allah kıyamet gününde bazı kavimleri kaldıracak, bazı toplulukları ki yüzlerinde nurlar ışıdayıp duracak ve onlar, insanların arasından geçip cennete hesapsız dosdoğru girecekler.” deyince, ashab-ı kirâm tarafından soruldu:

(*Men hüm yâ rasûla’llâh*) “Yâ Rasûlallah, bunlar kim?”

(*Kâle*) “Peygamber Efendimiz buyurdu ki: (*Ülâike kavmün edrekehümü’l-mevtü ve hüm fi’r-ribat*) Onlar öyle bir topluluktur ki, ölüm geldi, onları buldu; onlar hudut kalelerinde bekçilik yapıyorlardı.”

Hudutlarda muhafızlık yapıp dururlarken ölenler. Öyle hudutlarda bekçilik yapan kimselere bizim dinimizin tabirinde “murabıt” derler. Onların kaldıkları hudut kalelerine de “rıbat” adı verilir.

Pek çok kimse bu hadîs-i şeriflerin kendilerine anlattığı hakikatlere kavuşmak için, o neticelere vâsıl olmak için bu hadîs-i şeriflere dayanarak; “Biz İslâm âleminin bekçiliğini yapacağız.” diye hudutlara kadar gitmişlerdir, hudutlarda düşmanı beklemişlerdir. Gece uyku uyumamışlardır.

Ama o nöbeti neden tuttular?

“—Ah komutan görmese de şurada biraz uyusak!” demeden, niye böyle ihlasla tuttular? Allah’a imanlarından.

“—Ben burada nöbet tutayım, ben uykusuz kalayım daarkadaki kardeşlerim rahat uyunlar, bacılarım, nenelerim, analarım rahat uyunlar.” diye bunlar hudutta beklediler.

Arkada ne kadar insan namaz kıldıysa onların kıldığı namazdan bunlara pay var. Ne kadar huzur içinde ibadet yapabildilerse o insanların yaptığı ibadetlerden bunlara pay var. Böylece bunların sermayeleri eşsiz hesapsız. Allahu Teâlâ Hazretleri onun için onları hesapsız olarak cennetine dâhil ediyor.

İşte bizim dedelerimiz de böyleydi.

Anadolu ne idi? Anadolu İslâm Alemi'nin kenarı idi, hududuydu. Bu tarafta müslümanlar vardı, öbür tarafta Rumlar vardı. Bizim dedelerimiz geldiler; “Bakalım hudut neresiymiş?” dediler.

“—Söğüt Yaylası...”

Yallah Söğüt Yaylası'na gittiler, yerleştiler. Osman Gazi, aşiret olarak geldi, oraya yerleşti. Ötekiler şu tarafa yerleştiler, oralarda güzel güzel oturdular, etraflarındaki insanlarla iyi muameleler kurdular. Uğraştılar, didindiler, müslümanları korudular, hudut karakolu vazifesi” gördüler.

Allah-u Teâlâ Hazretleri de; “Siz benim dinime yardım edersiniz de ben sizin yaptığınız iyiliği karşılıksız bırakır mıyım?” buyurdu.

Tabii bunu duymuş değiliz de neticeden öyle anlıyoruz. “Alın size” dedi, büyük topraklar ihsan etti Allah. Anadolu'muz bize dedelerimizin mirası; hudutlarda beklemenin bereketi bu.

Onlar ehl-i dünya olsalardı, ticaretle meşgul olsalardı, zevk u sefâ peşinde koşsalardı biz şimdi buralarda değildik. Kim bilir neredeydik, durumumuz ne olurdu?

Onlar âhireti düşündüler, dünyalığı hiç düşünmediler; Allah da hem dünyayı verdi hem âhireti. Biz onlara medyûn-u şükranız, bizim onlara şükran borcumuz var. Şurada duruyoruz ya, Rus gavurunun emri altında değiliz ya, başka filanca gavurun emri altında, yumruğu altında inlemiyoruz ya... İşte onların hepsine şükran borcumuz var, teşekkür borcumuz var, minnet borcumuz var. Bize ne güzel yerleri vermişler bak, el-hamdü lillah...

Boğaz var, emsalsiz; Çamlıca var, emsalsiz; Adalar var, emsalsiz; denizi var, dağı var, güzel suları var, bereketli toprakları var... Allah müslümanlara bağışlasın, kâfirlere çiğnetmesin...

Şimdi o dedelerimizin hepsine biz borçluyuz. O borç nasıl ödenir?

Yolunda yürümekle, kadrini bilmekle, bu emanetin sahiplerinin —bize hangi şartlarla emanet etmişlerse— şartlarına riayet etmekle olur.

İşte bizim buraları da hudut karakolu iken, anavatan olmuş. Daha ötelere gitmişiz, oraları hudut karakolu iken, vatan olmuş. Daha ötelere gitmişiz, daha ötelere gitmişiz... Allah yolunda çalıştıkça Allah da bize ihsan etmiş.

Vakta ki bu zenginlikleri görüp de Allah'ın yolundan dönünce, zevk u sefâyı tadınca, onlara dalınca, o zaman nimetler birer ikişer geri

alınmaya başlamış. Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'de Allah-u Teâlâ Hazretleri açıkça beyan ediyor:

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي

لَشَدِيدٌ

(İbrahim: ٧)

(*Lein şekertüm leezîdenneküm*) “Siz eğer şükredici olursanız, verdiğim nimetlerin şükürünü yapacak bir duyguda olursanız, şükürle hareket eden kullar olursanız; ben mutlaka ve mutlaka, o nimetlerinizi arttırırım. (*Ve lein kefertüm inne azâbî leşedîd*) Eğer küfrân-ı nimette bulunursanız, yâni nimetin kıymetini bilmezseniz, değerlendirmezseniz, küçümserseniz; o zaman da azabım çok şiddetli olur.” (İbrâhim, 14/7)

İşte Allah yolunda durmaktan, yürümekten dedelerimiz hem dünyayı, hem âhireti elde ettiler, Allah ihsan etti.

Sizin hayatınızda da öyle olmuyor mu? Bir küçük iyilik yapıyorsunuz, en aşağı on mislini görüyorsunuz.

“—Bak geçen gün şöyle yapmıştım da bu bana ondan geldi.” diyorsunuz.

Kesene davranıyorsun, birisine götürüp bir bin lira para veriyorsun, bakıyorsun on bin lira bir başka yerden gelmiş.

“—Haydi şu yetime bakayım, bunun başını okşayayım, sırtını sıvazlayayım, baş göz edeyim de yuva sahibi yapayım, gönlünü hoş edeyim.”

diyorsun; bakıyorsun ticarethanene para akıyor. “Allah Allah, bu müşteri nereden geldi?” diyorsun.

Ankara’da böyle hayırsever arkadaşlarım var; “Bu kadar masraf etmeyin.” diyorum, bazı şeylere para harcıyorlar.

“—Hocam başkaları dururken bize para akıyor. Aynı işi yap an öteki insanların hepsi dururken, bize para akıyor.” diyorlar.

Akar. İstersen sen de dene. İşte böyle.

“—Peki hocam, dedelerimiz böyle yapmışlar, Allah razı olsun, nur içinde yatsınlar. Allah şefaathlerine nâil etsin. Bize ne? Biz şimdi nasıl yapalım? Tekrar askere girmek istesek olmaz, nasıl yapacağız?”

Şimdi benim bir müjdem var; âcizâne, nâcizâne bir kanaatim var:

Bunlar hududu neden bekliyorlardı?

“—Müslümanlar rahat etsin.” diye. Bunlar hudutta neden duruyorlardı?

“—Düşmanlar mağlup olsun, müslümanları yenemesinler.” diye.

Şimdi İslâm’a hizmetin başka şekillerinde de siz müslümanları koruyorsanız, müslümanlara faydalı oluyorsanız, müslümanların imanını koruyorsanız, imanına hizmet ediyorsanız, onların rahat, huzur içinde ömür sürmelerine sebep olabiliyorsanız o da rıbattır. Çünkü kâfir gelse toprağı alır, ama iman gitti mi ahiret de gidiyor. En önemli şey, imana hizmet etmektir.

O bakımdan öyle sanıyorum ki, İslâm'a hizmet için insan gayret sarf ederse, uğraşırsa, evlâdını hayırlı evlât yetiştirirse, başkalarına İslâm'ı anlatmaya çalışırsa, İslâm'a karşı, müslümanlara karşı yapılan hücumlarda onları koruyacak, kollayacak gücünün yettiği tedbirler nelerse, onları almaya çalışırsa, umulur ki Allah yolunda murabıt, Allah yolunda bekçilik yapanlar zümresine erer.

Her zaman söylediğim bir başka husus daha var, yine söyleyeceğim ki iyice yerleşsin: Bizim milletçe bekâmımız, selâmetimiz, saadetimiz eskiden olduğu gibi imanımıza dayanıyor. Eskiden de öyleydi, bugün de öyle. Şimdi biz ne elde etmişsek imanımızdan dolayı elde etmişiz.

Evet sen; "Yirminci Yüzyıl'da din olur mu, iman olur mu?" dersin, "Canım hangi asırda yaşıyoruz, bırak şu gerilikleri, gericilikleri!" dersin, "Bırak safsatayı!" dersin.

Safsata değil... Bak ben fen de okudum, teknik de okudum, teknik okullarda da, üniversitelerde de hocalık yaptım, öbür tarafta da... Safsata değil, bunlar gerçek. Ama bin dört yüz yıl önce söylenmiş. Bunların dilinden anlamak lazım, ne demek istediğini anlamak lâzım. Bunları bırakırsanız, imansız oldu mu insan hiçbir işe yaramaz.

Allah'a inanmayan imansız yürek, paslı bir demir gibi sinede yüküdür. O adam hiçbir işe yaramaz. O adam vatani satar, o adam rüşvet alır, o adam hıyanet eder. O adam fırsatını buldu mu çalar, o adam fırsatını buldu mu öldürür, o

adam fırsatını buldu mu hırsızlık yapar, her şeyi yapar.

İnsanı insan yapan imandır; insanı sultan yapan, yüksek insan yapan imandır. Onun için bu imanın kadrini, kıymetini bilelim.

Mirasyedi gibi bu imanın nimetlerini har vurup harman savurup da sonradan tüh, vah filan deyip diz dövmeye gerek yok. Başından söylüyoruz, ta önceden beri söylediğimiz gibi... Bizi dinleyenler, bizim söylemek istediğimizin daha âlâsını anlarlar. Bizim demek istediğimizin daha ötesini, daha âlâsını anlarlar.

Bu iman, bizim hayatımızın sebebidir. Biz bu imandan sıyrıldık mı Avrupa bizi yutar, Rusya bizi yutar, Amerika bizi yutar, başka devletler bizi yutar; bizim hiçbir şeyimiz kalmaz. Eğer insanca yaşamak istiyorsak, haysiyetli olarak, şu dedelerimizin bize emanet ettikleri topraklara sahip olarak, çaldırmadan, çırptırmadan, kaptırmadan yaşamak istiyorsak, bu imanı bırakmamamız lâzım!

Kâfir bunu çok iyi biliyor. Fransızlar Cezayir ile savaşırken Cezayir müslüman diyarıydı, oraya hücum ettiler, orayı müstemleke yapmak istediler, çok insan öldürdüler. Fransızlar, Cezayir nüfusunun üçte birini öldürdüler. Üçte birini!

Orayı Fransızlaştırmak için orada yüzde otuz, yüzde kırk insan öldürdüler.

Parlementoda, onların meclislerinde, bir tanesi eline Kur 'an'ı almış, öteki Fransız mebuslara göstermiş, demiş ki:

“—Müslümanların elinde bu Kur’ân-ı Kerîm olduğu müddetçe siz oraları alamazsınız. Bundan uzaklaştırın! Bundan, bu Kur’ân-ı Kerîm’den uzaklaştırın. Bu Kur’ân-ı Kerîm onlarda oldukça mümkün değil, oraları alamazsınız!” demiş.

Onun için kâfir bizim kuvvetimizin nereden geldiğini biliyor; bizim dinimize, imanımıza o saldırıyor, o saldırtıyor, o dinimizi tahrip ediyor.

Bizim dinimiz gericilik dini değil. Bizim dinimiz akıl, mantık dini... Bizim dinimizin gerçeklerini ilim bin dört yüz sene sonra keşfetti. Bir kısmını da daha ileride keşfedecek.

Bu dinin, bu imanın kadr u kıymetini bilelim! Bizim devletimizin bekâsı, imanımıza bağlıdır. İman olmadı mı her şey gider. O halde herkes elinden geldiği kadar dine, imana, İslâm’a hizmet etmeli...

d. İslâm Her Yere Yayılacak

Bu hadis-i şerif, İslâmî hakikatlerin dünyanın her yerine ulaşacağı ve her insanın mes’ul olacağına dair. Herkes mes’ul, hiçbir kimse; “Ben Afrika’nın Hotanto kabilesi arasında yaşıyordum veya Klimenjero’nun karlı dağlarında yaşıyordum, İslâm’ı duymadım.” diyemeyecek. Onu gösteren bir hadis-i şerif:³

³ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV , s.103, no:16998; Hâkim, *Müstedrek*, c.V , s.477, no:8326; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.II, s.58, no:1280; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.IX, s.181, no:18400; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.79, no:951; Tahâvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.XIII, s.389, no:5387; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.V I, s.7, no:9807; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.III, s.444, no:5359; Temîm-i Dârî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.267, no:1345; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XV III, s.226, no:19270.

لَيَبْلُغَنَّ هَذَا الْأَمْرُ مَا بَلَغَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَلَا يَتْرُكُ
اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بَيْتَ مَدْرٍ وَلَا وَبَرٍ إِلَّا أَدْخَلَهُ اللَّهُ
هَذَا الدِّينَ بِعِزِّ عَزِيزٍ أَوْ بِذِلِّ ذَلِيلٍ عِزًّا يُعِزُّ اللَّهُ
بِهِ الْإِسْلَامَ وَذُلًّا يُذِلُّ اللَّهُ بِهِ الْكُفْرَ

(حم . طب . ك . ق . ص . عن تميم الدارى)

(Leyeblüğanne hâze'l-emrû mâ beleğâ'l-leylü ve'n-nehârü, ve lâ yetrükü'llàhu azze ve celle beyte mederin ve lâ veberin, illâ edhalehu'llàhu hâze'd-dîne yüizzü azizin, ve yüzillü zelîlin, izzen yüizzü'llàhu bihi'l-islâme, ve züllen yüzillu'llàhu bihi'l-küfr.)

Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:

(Leyeblüğanne hâze'l-emrû) “Bu iş ulaşacak, yetişecek; (mâ beleğâ'l-leylü ve'n-nehârü) gecenin gündüzün eriştiği her yere...” Ne demek? Gece gündüz nerede oluyor? Dünya üzerinde... Dünya üzerinde her yere bu iş ulaşacak.

Rasûlüllah SAS Efendimiz bunu ne zaman söylüyor? Müslümanlar ile Arap yarımadasında herkesin cedelleştiği sırad a söylüyor. Daha Arap yarımadasından ötesinin bile çok bilinmediği sırada söylüyor.

“—Bu iş her tarafa ulaşacak, gecenin gündüzün ulaştığı her yere yayılacak.”

Neden? Hak rasûl... Allah bildiriyor, doğruyu söylüyor. Bu din her tarafa gidecek.

Sonra? (*Ve lâ yetrûku'llâhu azze ve celle beyte mederin ve lâ veber*) “Çamurdan veya kıldan, yapılma veya örülme hiçbir evkalmayacak ki Allah oraya bu dini yetiştirmemiş, ulaştırmamış, bildirmemiş olsun.”

“—Bu İslâm bilgisi her eve ulaşacak. Her eve İslâm'ın hakikatleri erişecek. Çamurdan yapılan eve de gidecek, kıldan örme eve de gidecek.” diyor.

Ne demek? Bedevîlerin arasına da gidecek, şehirlilerin arasına da gidecek. Her tipten insanın arasına yayılacak.

(*İllâ edhalehu'llâhu hâze'd-dîn*) “Allah, hiçbir ev bırakmayacak ki oraya İslâm'ı sokmasın, bu dini sokmasın.” Dünya üzerinde her insan mutlaka bu dini duyacak.

(*Yuizzu azizen, ve yüzillü zelîlen*) “Böylece Allah aziz insanlar ı aziz edecek, zelil insanları hor, zelil edecek.” Mes'ul tutacak.

(*İzzen yuizzü'llâhu bihi'l-islâm*) “Allah bazılarını müslümanlığa sokmak suretiyle aziz edecek. (*Ve zülîlen yüzillü'llâhu bihi'l-küfr*) Bazı kimseleri de kâfir kalmak suretiyle hor, zelil edecek.”

Peygamber Efendimiz son peygamber. Ondan başka peygamber gelmeyecek. Dünyanın her köşesine bu İslâm bilgisi gidecek, her tarafa gidecek. Uyana ne mutlu!

İsterse uysun, isterse uymasın kendi keyfi bilir. Şu kâinatın sahibinin bizim müslüman olmamıza da ihtiyacı yok, bizim kâfir kalmamızdan dolayı da bir zararı yok. Bütün cihan halkı, hepsi

Allah'ın varlığını bilseler, gece gündüz ona âsi olmadan ibadet etseler, hazinesine bir zerre eklenmez, azametine bir şey ilave olmaz. Cümle cihan halkı, hepsi kâfir olsalar, müşrik olsalar, hepsi Allah'a âsi olsalar, hazinesinden, azametinden bir zerre eksilmez. Ne kıymeti var?

İsterse bir anda mahveder; isterse yok eder, isterse var eder. Şimdi, gökte bazı kara noktalardan bahsediyorlar.

Teleskoplarla gökyüzünü seyrettikleri zaman birtakım fizikî, kimyevî hadiseler oluyormuş da, bütün atomlar bir yere temerküz edip, sıkışıp, kesafet peyda edip, birden çok yoğun bir kütle hâline geliyormuş.

Halbuki bizim bu dünyamız, bizim bu cisimlerimiz, benzetme olsun diye söylüyorum, pasta gibi kabartılmış durumda. Hani bir pastayı sıkıştırırsan sıkıştırırsan bir dilim pastayı küçücük bir şey yaparsın ya, veyahut kocaman süngeri bastırırsan nasıl küçücük yaparsın. Şimdi bizim bu maddeler, cisimlerin hepsi atomları yayılmış durumda...

İşte ne oluyorsa bazı yıldızlar ömürleri sona erdiği zaman, içindeki birtakım enerjiler tükendiği zaman, kütleler birbirlerinin üzerinde temerküz edip sıkışıyor, koca bir yıldız mesela çok küçücük bir şey hâline geliyormuş.

Atomlar birbiri üstüne düştüğü için, aralıkları kalmadığı için, çok koyu, çok kuvvetli bir kütle oluyor ve çok kuvvetli bir cazibe si oluyormuş. İnsan onların bir yakınına geldi mi veya bir başka

yıldız, kuvvetli kütleler ötekileri çektiği için çekiyormuş, arasına katıyormuş. Bir anda yok oluyor, yakınından geçen bir şeyi adeta yutuyor gibi, kendisine çekip onu da mahvediyormuş.

Dünyamız öyle bir şeyden geçse, yoğunlaşmış bir kütle hâline gelmiş bir yıldızın yanından geçse, bir anda bir var, bir yok işte! Ne kıymeti var?

Allah-u Teâlâ, şu kâinatın hâlikı, şu kâinatın mutasarrıfı olan, işleten Allah-u Teâlâ Hazretleri; dilese bir anda mahveder. Hiç ihtiyacı yok. İhtiyaç bizde.

Allah-u Teâlâ Hazretleri esbabını halk eylemiş; cümle cihan halkı bu İslâm'ı duydu, Allah'ın varlığını, birliği duydu: Allah var ve bir tane. Tek; şeriki, naziri yok.

Peygamber SAS Efendimiz'in hak peygamber olduğunu cümle cihan halkı anladı. Zamanında da anlamışlardı, şimdi ilim erbabı da inceliyor, inceliyor; "Tamam, bu hak peygamber." diyor.

Papazı da, hahamı da, daha başkası da elini vicdanına koydu mu insafa geliyor ve ikrar ediyor, Müslümanlığı kabul ediyor. Herkes bu İslâm'ı duydu ve duyacak, hiç duymayan kalmayacak. Müslüman olursa aziz olur, kâfir olursa zelil olur; insanoğulları kendisine eder.

Bizim için de öyle... Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin bizim namazımıza, niyazımıza ihtiyacı var mı? Yok.

Bizim ihtiyacımız var. Namaz bize nur; oruç bize kalkan; zekât bizim cemiyetimizi koruyan bir nimet; hac bizi birbirimizle bağdaştıran, kardeşliğimizi temin eden bir mükemmel

ibadet. Her şey bizim lehimize... Hepsi bizim şahsen veya ruhen veya cemiyet olarak saadet ve selametimiz için konulmuş güzel nizamlar...

قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ

(الأعراف: ٢٨)

(*Kul inna'llàhe lâ ye'muru bi'l-fahşâ'*)
“Ey Rasûlüm! Onlara de ki: Allah kötü şey emretmez!” (A'raf, 7/28)

Dileseydi, kötü şeyi emretseydi, biz Allah'a hesap soramazdık.

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ

(الأنبياء: ٢٣)

(*Lâ yüs'elü ammâ yef'alü ve hüm yüs'elûn*)
[Allah, yaptığından an sorumlu tutulamaz; onlar ise sorguya çekileceklerdir.] (Enbiyâ, 21/23)

Biz hesaba çekiliriz ama Allah'ı hesaba çekemeyiz. “Niye bana bunu emrettin?” diyemeyiz. Ama her şeyi iyi, her emrettiği şey iyi. Hatta cihad bile iyi; kan dökülüyor, can yanıyor, ama o cihad olmasa daha beter olacak. O cihad olmasa daha büyük zulümler olacak da, Allah ondan nice mazlumluklardan sonra müslümana cihad etmeyi emretmiş.

Allah-u Teâlâ Hazretleri İslâm'ın kadr u kıymetini bilmeyi bizlere nasib eylesin... Çok büyük bir nimet sahibiyiz. İnsanın le b demeden leblebiyi anlaması lâzım! Bu nimete sımsıkı sarılması lazım! Elinin altında çok kıymetli

bir şey olsa, yumruk kadar elmas olsa, insan gecesini gündüzünü şaşırır; “Aman hırsızlar duymasın, gangsterler bunu benim elimden çalmasın!” diye, ne tedbir alacağını şaşırır.

İslâm bunların hepsinden kıymetli bir cevherdir. Aman hırsızlar çalmasın, şeytan uğramasın, imanımızı elimizden almasın. Biz bu İslâm’dan ayrı düşmeyelim. Allah-u Teâlâ bizi iman ile yaşatsın, iman ile huzuruna göçmeyi nasib eylesin...

e. Kardeşlerimi Bir Görseydim!

Arkasından bir müjdeli hadîs-i şerif daha, insanı mest eden bir hadîs-i şerif daha:⁴

يَا لَيْتَنِي أَرَى إِخْوَانِي وَرَدُّوا عَلَيَّ الْحَوْضَ
فَأَشْتَقِبِلُهُمْ بِالْأَلِيَّةِ فِيهَا الشَّرَابُ فَأُسْقِيهِمْ مِنْ
حَوْضِي قَبْلَ أَنْ يَدْخُلُوا الْجَنَّةَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ
أَلَسْنَا إِخْوَانَكَ قَالَ أَنْتُمْ أَصْحَابِي وَإِخْوَانِي مَنْ
أَمَنَ بِي وَلَمْ يَرِنِي إِيَّيْ سَأَلْتُ رَبِّي أَنْ يُقَرَّ عَيْنِي
بِكُمْ وَبِمَنْ أَمَنَ بِي وَلَمْ يَرِنِي

(حل. عن ابن عمر)

⁴ Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.V II, s.255; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.183, no:34581; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.XV III, s.231, no:19282.

(*Yâ leytenî erâ ihvânî veredû aleyye'l-havdâ feestakbilühüm bi'l-âliyeti fihe'ş-şerâbü, feuskîhim min havdî kable en yedhulü'l-cennete. Kîle: Yâ rasûla'llâh, elesnâ ihvânek? Kâle: Entüm ashâ bî; ve ihvânî men âmene bî ve lem yeranî. Innî seeltü rabbî en yukırre aynî bi-küm, ve bi-men âmene bî ve lem yeranî*)

Bir gün Peygamber Efendimiz SAS buyurmuş ki;

(*Yâ leytenî*) “Keşke ben, (*erâ ihvânî*) ihvanımı görseydim, kardeşlerimi görseydim.”

“—Ah ne olurdu, ne olaydı, keşke ben kardeşlerimi göreyd im!” demiş Peygamber Efendimiz.

Arapça ihvan ne demek?

“—Kardeşler” demek. Ehi “kardeş” demek, ihvan “kardeşler” demek.

“—Keşke ben kardeşlerimi göreydim!” demiş Rasûlüllah Efendimiz.

Hitaba dikkat et; Rasûlüllah SAS, “kardeşim” diyor.

“—Ben Havz-ı Kevser’in başındayken yanıma geliyorlar da, ben de elimde kadehlerle onları karşılıyorum. İçlerinde meşrubat var; cennete girmelerinden evvel o cennet meşrubatından, kendi Havz-ı Kevser’imden, onlara ikram ediyorum.”

“—İkram olsun.” diye kendi eliyle sunuyor.

“—Keşke o ihvanımı göreydim, o kardeşlerimi göreydim!” demiş.

Onun üzerine;

Kîle. “Ashâb-ı kirâm tarafından kendisine denildi ki, soruldu ki.” Yâ Rasûlallah, (*elesnâ ihvânek*) Biz senin ihvanın değil miyiz, kardeşlerin değil miyiz?”

“—Keşke onları göreydim!” diyorsun, işte biz senin karşıdayız ya. Biz senin kardeşlerin değil miyiz?” demişler.

Hayran kalmışlar, onlardan olmayı istemişler.

(*Kâle*) O zaman Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

Entüm ashâbî) “Sizler benim ashabımsınız.”

Tabirler farklı.

(*Ve ihvânî*) “Benim ihvanım, benim kardeşlerim, (*men âmene bâ ve lem yerani*) beni görmeden bana iman edenlerdir.”

Aradan asırlar geçmiş, seneler geçmiş; “Rasûlüllah hak rasûl” diye inanmış, “Onlar benim ihvanım!” diyor.

(*Innîseeltü rabbîen yukırre aynî biküm ve bimen âmene bâ ve lem yeranî*) “Ben Mevlamdan talep ettim, istedim ki sizinle ve beni görmeden bana iman edenlerle, benim gözümü şenlendirsın, nurlandırsın.”

Şimdi el-hamdü lillah, bu hadîs-i şerife göre, biz bugün sevincimizden uçsak yeridir. Hani “Peygamber Efendimiz’in ashâbı olamadım.” diye üzülürüz ya; ihvanı olabiliriz. Aradan asırlar geçmiş, biz onu görmeden, onun mübarek sohbetine erişememiştik ama iman etmişiz:

(*Amentü bi'llah*) “Allah’a inandım, vardır, birdir, şeriki, naziri yoktur. (*Ve muhammedün rasûlü'llah*) Muhammed onun elçisidir, rasûlüdür, peygamberidir: ona da iman ettim. Allah ne buyurmuşsa Peygamber Efendimiz bize bildirmiş. Kur’ân-ı Kerîm’den, hadîs-i şeriflerden hepsi başımın tacıdır, hepsine uymayı kabul ettim.” diye insan böyle bir güzel ümmet olabilir, şu iltifata bak!

Cennete girmeden önce, Rasûlüllah Efendimiz’in mübarek elinden Havz-ı Kevser kadehlerinden içmeyi Allah cümlemize nasib eylesin...

f. Hac ve Umre’nin Devam Edeceği

Bu da haccın çok uzak zamanlara kadar devam edeceğinin bir işareti, müjdesi. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁵

لِيُحَجَّنَ هَذَا الْبَيْتُ وَلِيُعْتَمَرَ بَعْدَ خُرُوجِ

يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ

(حم .خ . عن أبي سعيد)

(*Leyuhaccenne hâze’l-beytü*) “Bu beyt, bu ev, yâni Beytullah, yâni Kâbe, Kâbe’nin olduğu o Harem-i Şerif muhakkak ziyaret olunacak,

⁵ Buhârî, *Sahih*, c.V I, s.8, no:1490; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.27, no:112333; İbn-i Hibban, *Sahîh*, c.XV, s.247, no:6832; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.293, no:941; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XV, s.163; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.II, s.304, no:1030; Ebû Said el-Hudrî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XIV, s.339, no:38866; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XV III, s.234, no:19288.

buraya haccedilecek. Umre de yapılacak, hac da yapılacak. Ne zamana kadar? (*Ba'de hurûci ye'cûce ve me'cûc*) “Ye'cûc ve Me'cûc çıktıktan sonra bile.”

Ye'cûc ve Me'cûc, âhir zamanda çıkacaklar. Şark tarafından gelip, her tarafı kasıp kavurup, suları içip, bitirip gelecekler. Kaynaşacak böyle; çok kalabalık bir taife. Kıyamet alâmeti olarak çıkacak.

“—İşte ondan sonra da yine zaman gelecek, yine bu Beytullah'a hac yapılacak, umre yapılacak.” diye Peygamber Efendimiz bildirmiş.

“—Bu kıyamete doğru bir de Afrika tarafından bir hücumu uğrayacak.” diye hadîs-i şeriflerde geçmiştir.

Habeş kavmi tarafından, o taraftan bir hücum olacak ve onlar Kâbe'ye kast edip ona zarar verecekler.

Demek ki, Allahu Teâlâ Hazretleri bizim Beytullahımız'ı, Kâbemiz'i kıyamete kadar bâki kılacak; orada hac işlemi, umre işlemi yapılacak.

Mâlûm, hac belli zamanda olan ziyaretin, belli usullere göre yapılan ziyaretin adıdır. Umre de o hac mevsiminin dışında, insanın Hicaz'a gittiği zaman Beytullah'a ibadet maksadıyla yaptığı ziyarete derler.

Birisi umre, birisi hac. Umre ve hac daha önceki günahlara kefarettir. İki hac arasında, iki umre arasında yapılan günahlara kefarettir.

Kefaret ne demek? İnsanın günahlarının silinmesine vesiledir. Çok kıymetli iki ibadettir. Çünkü insan

“Allah’ın emrini tutacağım.” diye, mâlî ve bedenî çok zahmetler ve meşakkatler çekip oralara varıyor da, o peygamberlerin yetişme yerlerinde, o kumların üstünde, o sıcakların altında Allah’ın emirlerini yerlerine getiriyor.

Oralara İbrahim AS gitmiş, Nuh AS gitmiş, İsmail AS dolaşmış, her peygamberin, Musa AS’ın, diğerlerinin oralarda emareleri var.

Hz. Âdem Atamız Kâbe’nin olduğu yere çadırını kurmuş, ilk önce yerleşmiş. Oralar ta ezelden ebede böyle mübarek yerler.

Allah-u Teâlâ Hazretleri görenlere tekrar tekrar yine gitmeyi nasip eylesin. Görmeyenlere de görmeyi, ziyaret etmeyi, haccetmeyi, umre etmeyi nasip eylesin.

g. Her İhtiyacını Allah’tan İstemek

Bu hadîs-i şerif de dua ile ilgili. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

لَيْسَ أَلْ أَحَدُكُمْ رَبَّهُ حَاجَتَهُ كُلَّهَا حَتَّى يَسْأَلَهُ شَيْع

نَعْلِهِ إِذَا انْقَطَعَ

(ت. حب. عن أنس)

(Liyes’el ehadüküm rabbehû hâcetehû küllehâ, hattâ yes’elehû şis’a na’lihî ize’nkataa)

⁶ Tirmizî, *Sünen*, c.XII, s.47, no:3536; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.V I, s.130, no:3403; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.40, no:1116; İbn-i Sinnî, *Amelü’l-yevm ve’l-leyle*, c.II, s.172, no:353; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.III, s.460, no:5423; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.X, s.228, no:17221; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

(*Liyes'el*) İstesin demek. (*Leyes'elü*) diye de okumak caizdir diye izahta geçiyor. İnsanoğlu ister.” demek.

(*Liyes'el ehadüküm rabbehû hâcetehû küllehâ*)
“Sizden biriniz

Rabbinden ihtiyacı olan her şeyi istesin!” Çekinmesin, tükenmez, bir zarar yok. Allah-u Teâlâ Hazretleri çok istedin diye darılmaz. Bilâkis memnun olur.

“Ne ihtiyacı varsa hepsini istesin! (*Hattâ yes'elehû şis'a na'lihî ize'nkataa*) Koptuğu zaman nalınının, ayağındaki pabucunun bağını bile istesin!” Az bir şey diye düşünmesin. Azı çoğu yok, ne istersen istesin.

Allah-u Teâlâ Hazretleri Ekremü'l-ekremîn'dir ve kendisinden istenmesini sever. Kendisinden istenmesi de ibadettir. Şu kıldığımız namaz gibi, tuttuğumuz oruç gibi ona dua etmek de ibadettir.

Neden dua ediyor? İmandan. Allah'a iman etmiş, varlığına birliğine tam inancı var, güvenci var; “Yâ Rabbi! Daraldım, ihsan eyle...” diyor, elini açıyor, yalvarıyor, yakarıyor.

“—Sen bilirsin.” diyor, “İstiyorum.” diyor, “Şöyle bir sıkıntım var.” diyor.

İmandan dolayı...

Onun için istemek ibadetin özüdür, kendisidir. Allah dilimizi dualı eylesin...

Tabii insanın kendisi için istemesi iyi... İsteddiği ya verilir, ya verilmez; ama mutlaka hayırlı bir karşılık görür; Allah ya cennette ona bir sevap verir, ya bu dünyada istediğini verir veyahut “Kulum, az istedin.” der, daha fazlasını verir.

Fakat istemenin bir güzel şekli vardır ki, hiç reddolunmayacak, garantili bir şekli; bir müslüman öteki müslümana onun arkasından, o yokken, onun hayrına bir dua etti mi, Allah onu reddetmez. Bir müslüman kardeşinin gıyabında, onun hakkında yaptığın duayı Allah reddetmez.

Dene bak, dene... Birisine bir dua et! Hidayete ge lmesine dua et, şuna dua et, buna dua et. Allah ihsan eder. O dua reddedilmez.

Onun için biraz da kardeşlerimiz için dua edelim, zaman ayıralım...

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

20. 03. 1983 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

